

УДК: 619:616.314-07:636.7:636.8

ДІАГНОСТИЧНІ КРИТЕРІЇ ТА ЛІКУВАННЯ ПАРАДОНТОПАТІЙ У СОБАК І КОТІВ В УМОВАХ ВЕТЕРИНАРНОЇ КЛІНІКИ “OLVET”, ФОП АЛЕКСЕЄНКО О.В. М. ДНІПРО

*Гайдар С.Ю., магістр, Спіцина Т.Л., к.в.н., доцент
gaydarhuk98@gmail.com*

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

Вступ: Існує така думка, що зуби у тварин не болять, але це не вірно, так як патології зубів і ротової порожнини викликають різкий біль в роті тварини. В роті є багато бактерій, які спричинюють запалення як твердої так і м'якої частини зубів з подальшим втягненням у нього і ясен. Окрім цього вони можуть переміщуватися в інші відділи шлунково — кишкового тракту та наносити значну шкоду організму тварини.

Під терміном “парадонтопатія” (periodontal disease) розуміють дистрофічні та дегенеративні процеси, які втягують пародонтит (ясна, альвеоли, періодонт, цемент та корені зубів) та характеризують прогресуючою резорбцією кісткової тканини зубних альвеол з запаленням ясен та розхитуванням зубів. Основною причиною поширення хвороб ротової порожнини є наявність зубного нальоту, а потім перетворення його в зубний камінь.

Зубний наліт накопичується в пришийковій ділянці зуба біля ясен та в міжзубних проміжках, через деякий час він твердішає, відсуває ясна та оголює частини зуба. З часом зуби розхитуються та випадають. Тому зняття зубних відкладень є першочерговою в профілактиці виникнення парадонтопатій у собак і котів і є **метою нашої роботи**.

Завданням роботи було: провести діагностику та порівняти способи комплексного лікування парадонтопатій у собак і котів в місті Дніпро.

Матеріал і методи досліджень: Дослідження проводилися в умовах ветеринарної клініки “OLVET”, ФОП Алексеєнко О.В., в місті Дніпро на собаках і котах з парадонтопатіями. Було сформовано дві групи тварин по 5 у кожній. Тварини в групі відбиралися різних порід, статі, маси, віку. У всіх тварин були ознаки зубного каменю в прищюбній ділянці края ясен, з ознаками гінгівіту.

Перед створенням груп у тварин відбирали проби калу за методом Фюллеборна, та крові для виключення інфекційних хвороб (загальноприйнятими методиками). Проби крові відбирали зранку до вранішньої годівлі у собак з поверхневої вени передпліччя та стегна. Також котам проводили діагностику методом ПЦР та швидкими тестами для виключення хламідіозу, каліцивірозу, лейкозу та імунодифіциту.

Тваринам обох груп проводили діагностику хвороб ротової порожнини за допомогою загальних та спеціальних методів дослідження, а саме збір анамнезу, вимірювання температури, пульсу, дихання, огляд (загальний та місцевий), пальпація. Для більш детального огляду ротової порожнини користувалися добрим освітленням в приміщенні та стоматологічними інструментами (дзеркало та зонд парадонтальний). В окремих випадках проводили рентгенографію для більш точної постановки діагнозу. Для виявлення запальних процесів на яснах використовували пробу Шиллера.

Тваринам першої та другої груп перед початком лікування проводили ретельне видалення зубних відкладень за допомогою ультразвукового скайлера фірми “Воодпекер”, після цього проводили шлифування зубів за допомогою 0,5% розчину хлоргексидину біглюконату. Обробку ротової порожнини ультразвуковим скайлером проводили за допомогою внутрішньовенного введення “Пропофолу”.

Тваринам першої та другої групи призначали лікування у вигляді обробки ротової порожнини після їжі 0,5% розчином хлоргексидину біглюконату, підшкірне введення

“Амоксицилін” 15% по 1 мл на 10 кг ваги один раз в 48 годин впродовж 4 раз, “Аміновіту” також в дозі 1 мл на 10 кг маси впродовж 10 діб, Кишені та затоки обробляли препаратом “Дентаведін” двічі на добу впродовж 10-14 діб. Тваринам другої групи також призначали двічі на день обробку ротової порожнини елімінатором для ротової порожнини фірми “Ньювейс” Mouth rinse замість 0,5% розчину хлоргексидину біглюконату.

Результати досліджень: Нами було виявлено, що хвороби зубів та ротової порожнини у тварин займають у котів 45% а у собак 56% від числа всіх хвороб. Також зубний камінь зустрічається у 32% випадків і бере свій початок з кліків на верхньої щелепи у 36% випадків. Відкладення на премолярах спостерігалися у 21% випадків, на молярах 22%, на резцях 10% (рис. 1, 2).

Рис.1 Вигляд зубних відкладень на клику.

Рис. 2. Вигляд часточок зубного каменя.

При огляді ротової порожнини спостерігали такі хвороби як: зубний камінь, 25% гінгівіт, 34% стоматит та 9% хейліт. Також нами було виявлено, що практично у всіх випадках спостерігали відкладення субгінгівального зубного каменя, який в подальшому обумовлював виникнення парадонтопатій у собак і котів. За нашими спостереженнями при глибоких парадонтопатіях з ураженням альвеолярної тканини парадонта потрібно було проводити видалення зуба.

Так повне одужання у тварин першої групи спостерігали на 20 — 24 добу, у тварин другої групи на 18 — 20, почервоніння ясен зникало у тварин першої групи на 7 — 8 добу у тварин другої групи на 5 — 6 добу після початку лікування. Також нами було відмічено, що практично у всіх тварин при парадонтопатіях зустрічалися такі ознаки, як салівація та неприємний запах з рота (хейлітіоз). Тварини починали приймати їжу самостійно на 2 — 5 добу в обох групах. Також було виявлено, що у котів обох груп

Також ми виявили, що у собак з 2 ступенем парадонтопатії не в усіх випадках приходилося видаляти рецесивні зуби, їх стан відновлюється впродовж двох — трьох місяців. Також у собак з 3 — 4 ступенем парадонтопатії не завжди зуби треба було видаляти. Але у котів за таких ознак зуби треба було видаляти одразу, тому, що вони самі випадали стан їх не відновлювався.

Висновки: Ми вважаємо, що на швидке одужання тварин має вплив елімінатор “Mouth rinse” в комплексному лікуванні парадонтопатій. Тому, що в склад його входить антисептик останнього покоління антиум діоксид (стабілізований діоксид хлору). Також застосування ультразвукового скайлера є атравматичним для запальних тканин парадонту і безболісним для тварин. Його треба використовувати з профілактичною метою для запобігання розвитку парадонтопатій у собак і котів.